

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΑΡΣΕΛ ΑΣΑΡ

Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΑΓΑΠΗ

Η "Ανοιξίς είχε ξαναγουρίσει, παρ' όλες ακόμα τις βροχές και τὰ σύννεφα. Τὴν ἐνοιώθε κανείς στὸν ἀέρα, τὴν μύριζε στὰ λουλούδια, τὴν ἔβλεπε στὰ γελαστά μάτια τῶν γυναικῶν. Μὰ ἐκεῖνο πού δὲν εἶχε ξαναγουρίσει στὴν καρδιά τοῦ Πιέρ Σαντιέ, ἦταν ὁ ἔρωσ. "Ὅχι ὁ μεγάλος ἔρωσ, μὲ τὰ φλογερά πάθη του καὶ τὰ τραγικά δράματά του, μὰ ὁ ἔρωσ πού κάνει χαρούμενη τὴ ζωὴ, πού γεννιέται ἀπὸ μιὰ ματιά, ἀπὸ ἕνα χαμόγελο καὶ κρατάει ἕνα μῆνα, μιὰ ἐποχὴ, ἕνα χρόνο καὶ πού ἀνανεώνεται κάθε τόσο, δίχως λύπες καὶ δάκρυα, μὲ τὴν ἀπλότητα τῆς ἀλλαγῆς μιᾶς φορεσιᾶς, πού τὴν ἀφήνει κανείς γιὰ νὰ φορέσῃ μιὰ ἄλλη, πιὸ καινούργια καὶ πιὸ κομψή.

Ὁ Πιέρ Σαντιέ, βγαίνοντας ἀπὸ τὸ γραφεῖο του κάθε ἀπόγευμα, ἀγόραζε ἀπὸ τὴν ἀνθοπώλιδα τῆς γωνίας μιὰ ἄσπρη γκαρντένια καὶ στολίζε μ' αὐτὴ τὴ μπουτουνιέρα του. Μὰ ἡ ἀγορὰ αὐτὴ τὸν ἐξευτέλιζε στὰ μάτια του. Γιὰ ποιὰ γινότανε ὠραῖος; Γιὰ καμμιά! Κι' ἀντὶ ἕνα χαριτωμένο γυναικεῖο χεράκι νὰ τοῦ προσφέρῃ αὐτὴ τὴν γκαρντένια καὶ νὰ τὴν περάσῃ μόνο του στὴ μπουτουνιέρα του, τὸ κίτρινο καὶ γέρικο χέρι τῆς ἀνθοπώλιδος τοῦ ἔδινε τὸ λουλουδι με μιὰ ἀδιαφορία πού τοῦ ἐσφιγγε τὴν καρδιά. Ὡστόσο, κύτταζε ὅλες τὶς γυναῖκες στὰ μάτια, ὅλες τὶς γυναῖκες πού συναντοῦσε στὸ δρόμο του καὶ πού περνοῦσαν γελαστές κι' εὐτυχισμένες, γεμάτες ὄνειρα. Μὰ καμμιά ἀπὸ τὶς φλογερές ματιές του δὲν συναντοῦσε ἕνα τρυφερό γυναικεῖο βλέμμα. "Ὅλα ἦσαν ἀδιάφορα, ὅλα κύτταζαν ἄλλοῦ, ὅλα γύρευαν κάποιον ἄλλον.

"Ἔτσι, γύριζε κάθε βράδυ στὸ σπίτι του ἀπογοητευμένος, μὲ τὴν πικρία τοῦ παληοῦ Δὸν Ζουάν πού γέρασε. Ὁ Πιέρ Σαντιέ ἦταν τώρα σαραντάρης, μὲ λίγα ἄσπρα μαλλιά στοὺς κροτάφους καὶ μὲ μιὰ κουρασμένη ἔκφρασι στὸ πρόσωπο. Κι' ὅμως εἶχε ἀκόμα κάποιον θέλητρο, κάποιον ὠμορφιά, κάποιον γοητεία. Ὡστόσο, στὸ γραφεῖο, οἱ συνάδελφοί του, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, εἶχαν ἀρχίσει νὰ κρυφογελοῦν καὶ νὰ τοῦ λένε κάθε τόσο:

— "Ἐ, τί νὰ γίνῃ, Σαντιέ... "Ὅλοι μας γερνάμε... Τὰ χρόνια περνοῦνε γρήγορα!... Κ' ἡ γυναῖκες; "Ἐ, νὰ, δὲν μᾶς θέλουν πειά...

"Εκεῖνος προσπαθοῦσε νὰ χαμογελάσῃ καὶ τοὺς ἔλεγε πὼς δὲν ἐνοιώθε διόλου πὼς εἶχε γεράσει. Μὰ οἱ πιὸ μοχθηροὶ τὸν πείραζαν περισσότερο.

— Μπᾶ! τοῦ ἔλεγαν. Μὰ τότε πὼς δὲν λαβαίνεις πειὰ ἐκεῖνα τὰ μυρωμένα ραβασάκια πού μᾶς ἔδειχνες ἄλλοτε; Πὼς δὲν σὲ περιμένει πειὰ κανένα ὠμορφο κορίτσι ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ γραφείου;

— "Ἀχ! Ναι... Εἶχαν δίκην. Αὐτὸ ξέσχιζε πιὸ πολὺ τὴν καρδιά τοῦ Πιέρ Σαντιέ. Καμμιά γυναῖκα πειά. Κανένα ραβασάκι. Κι' ὠστόσο ἔπρεπε νὰ κἀνῃ κάτι, νὰ σώσῃ τὸ γόητρό του, νὰ βρῆ μιὰ λύσι. Καὶ τὴν βρῆκε! Θὰ ἔγραφε μόνος του, στὸν ἑαυτὸ του, προσπαθώντας νὰ μιμηθῆ ἕνα λεπτὸν γυναικεῖο χαρακτήρα. Πῆρε λοιπὸν μιὰ κάρτα, ἔγραψε τὴ διεύθυνσι τοῦ γραφείου του καὶ σημείωσε δίπλα:

«Σὰς ἀγαπῶ κρυφά, ἀπὸ καρδί... Μιὰ ἄγνωστος θαυμάστριά σας».

Τὴν ἄλλη μέρα, ὅταν ἔλαβε αὐτὴ τὴν κάρτα στὸ γραφεῖο, μπροστὰ στοὺς σκανδαλισμένους συνάδελφους του, χαμογέλασε πάλι, ὅπως ἄλλοτε, μὲ ὕφος γόητος καὶ ἔοριξε στὶς δακτυλογράφους μιὰ πονηρὴ ματιά πού τὶς ἔκανε νὰ κοκκινίσουν. Ἀπὸ τότε, κάθε μέρα, ἀρχισαν πάλι νὰ φτάνουν στὸ γραφεῖο ἕνα σωρὸ κάρτες καὶ μυρωμένα ραβασάκια. Ἐκεῖνος, ὠστόσο, δὲν ἔλεγε τίποτε κι' ἄφηνε τοὺς συνάδελφους του νὰ σκᾶνε ἀπὸ τὴ λύσσα καὶ τὴν περιέργεια. Κάθε φορὰ μάλιστα πού οἱ φίλοι του τὸν προσκαλοῦσαν νὰ φᾶνε μαζὺ ἢ νὰ πάνε στὸν κινηματογράφου, τοὺς ἔλεγε μ' ἕνα μυστηριώδες ὕφος:

— "Ἀπόψε δυστυχῶς δὲν μπορῶ. Μοῦ εἶνε τελείως ἀδύνατον!...

Κι' ὅλοι τους καταλάβαιναν πὼς εἶχε πάλι κάποιον ἐρωτικό ραντεβου. Μὰ ὁ Πιέρ Σαντιέ, ἀντὶ νὰ πάῃ στὴν ἀγκαλιά καμμιάς ὠμορφῆς γυναῖκας, κλεινόταν στὴν κάμαρά του κι' ἔγραφε στὸν... ἑαυτὸ του. Κι' ἔκανε αὐτὴ τὴ δουλειὰ μὲ τόση προσοχὴ, μὲ τόση ἀφοσίωσι, ὥστε στὸ τέλος κατάφερε νὰ πιστέψῃ κι' ὁ ἴδιος πὼς κάποιον γυναῖκα πού τὴν ἀγαποῦσε τοῦ ἔγραφε ὅλα ἐκεῖνα τὰ φλογερά καὶ μυρωμένα ραβασάκια.

Ὁ Πιέρ Σαντιέ ἔκανε καὶ κάτι ἄλλο: "Ἐβαζε στὶς ἀπ' ἔξω τσέπες τοῦ σακκακιου του, πού τὸ ἄφηνε στὴν γκαρνταρόμπα, γιὰ νὰ φορέσῃ τὸ παλῆ σακκάκι τοῦ γραφείου, δυὸ-τρία ἀπ' αὐτὰ τὰ ραβασάκια, σὰν νὰ τὰ εἶχε τάχα ξεχάσει, βέβαιος πὼς κάποιον ἀπὸ τὶς δακτυλογράφους, πιὸ περίεργη ἀπὸ τὶς ἄλλες, θὰ ἔψαχνε ἐκεῖ γιὰ νὰ ἐξιχνιάσῃ τὰ μυστικά του, ὅπως ἄλλοτε...

"Ἐνα πρωτὶ, λοιπὸν, μόλις μπῆκε στὸ γραφεῖο, ἡ Μαντὸ Φλερὺ, ἡ πιὸ ὠμορφη δακτυλογράφος τοῦ ὑπουργείου τὸν κύτταξε χαμογελώντας καὶ τοῦ φώναξε:

— Σαντιέ, χάρισέ μου λοιπὸν τὴν ὠμορφη γκαρντένια σου!...

Ὁ Πιέρ Σαντιέ εἶχε θυσιάσει γι' αὐτὴν δυὸ φράγκα, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ στολίσῃ τὸ γραφεῖο του καὶ, μὰ τὴν ἀλήθεια, τῆς τὴν ἔδωσε μὲ κάποιον δυσφορία.

— "Ἐλα, ἀστειεύθηκα! τοῦ εἶπε τότε ἡ Φλερὺ. Ξέρω πὼς εἶνε μεγάλη θυσία γιὰ σένα, γιὰτὶ θὰ εἶνε ἀπὸ χέρι...

Ὁ Σαντιέ χαμογέλασε τώρα κι' αὐτὸς μὲ τὴ σειρά του. "Ἐπὶ τέλους! Εἶχαν πάψει πειὰ νὰ τὸν κοροϊδεῦουν στὸ γραφεῖο του. Ἡ πιὸ ὠμορφη κοπέλλα μάλιστα, τὸν παρακαλοῦσε γιὰ μιὰ γκαρντένια...

"Ἡ κωμωδία αὐτὴ κράτησε ἀκόμα μερικὲς ἡμέρες, ὅταν ξαφνικά, ἕνα πρωτὶ, μαζὺ μὲ ἕνα ψεύτικο ραβασάκι ἔλαβε κι' ἕνα μυρωμένο μὴ φάκελλο. Ὁ Σαντιέ τὰ ἔχασε!... Ἀπὸ ποιοὺ πρόσωπο ἀρὰ γε ἦταν αὐτὸ τὸ γράμμα; Περίεργος τὸ ἀνῆξε καὶ, κατάπληκτος, διάβασε τὰ ἐξῆς:

«Ἀγαπητὲ Σαντιέ,

Δὲν νομίζεις πὼς τὸ ἀστεῖο βάσταξε πολὺ κι' ὅτι εἶνε καιρὸς πειὰ νὰ ροιμώψῃς; Ἀντὶ νὰ τρέχῃς πίσω ἀπὸ τὸ φανταστικὸν ἔρωτα, γιὰτὶ δὲν αὐτᾶν νὰ βρῆς τὸν ἀληθινὸ ἔρωτα, τοῦ κρατάει σ' ὅλη τὴ ζωὴ; Μιὰ ἄγνωστη, μὰ στοργικὴ φίλη».

Ὁ Σαντιέ τρομοκρατήθηκε. "Ὡστε εἶχε προδοθῆ; Ποιὸς εἶχε μάθει ἀρὰ γε τὸ μυστικὸ του; Εἶχαν πῆσει λοιπὸν χαμένες ἡ προφυλάξεις του; Καὶ ποιὸς ἀπ' ὅλους τοὺς γνωστούς του εἶχε ἀνακαλύψει τὴν ἀπάτη; "Ὡ, πόσο θὰ εἶχε γελοιοποιηθῆ στὰ μάτια τῶν συνάδελφών του!

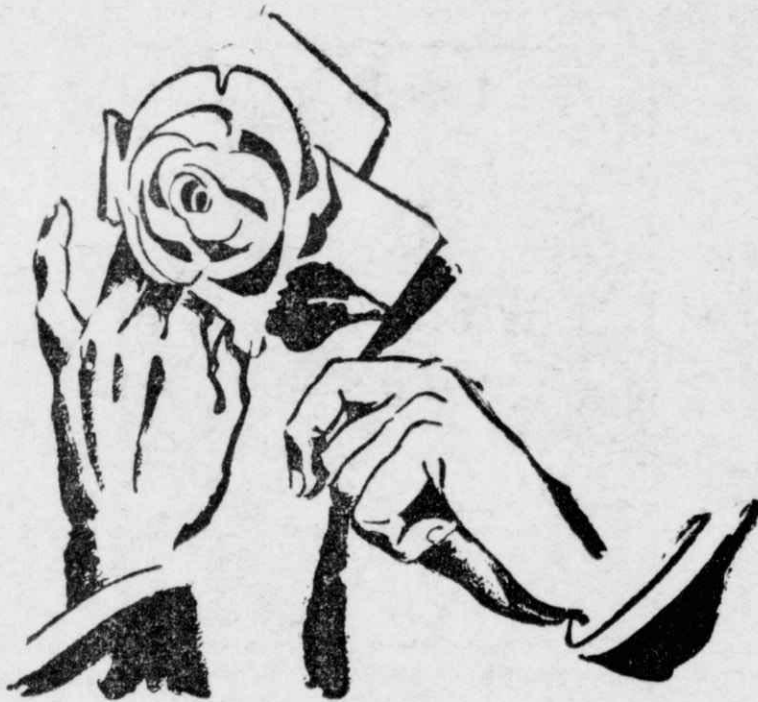
Μιὰ κ' εἶχε ξεσκεπασθῆ, ἔπαψε πειὰ τὸ ἐπικίνδυνον αὐτὸ παιγνίδι μὲ τὰ ψεύτικα ραβασάκια. Τὸ περίεργον ὅμως εἶνε ὅτι, στὴ θέσι τῶν δικῶν του ἀρχισαν νὰ φτάνουν κάθε πρωτὶ οἱ μυστηριώδεις μὴ φάκελλοι, μ' ἕνα σωρὸ παρηγορητικὰ καὶ θελκτικὰ λόγια ἀπὸ τὴν ἄγνωστη φίλη.

"Ἦστερ' ἀπὸ λίγες μέρες, ἕνα θερμὸ βράδυ τοῦ Ἰουνίου, κάνοντας ἕνα ρομαντικὸν περίπατο μὲ τὴν ὠμορφη Μαντὸ Φλερὺ, ὁ Σαντιέ στάθηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ μπροστὰ σὲ μιὰ ἀνθοπώλιδα, ἀγόρασε μιὰ ἄσπρη γκαρντένια καὶ τὴν πέρασε μὲ φιλαρέσκεια στὴ μπουτουνιέρα του. "Ἐπειτα, χαμογελώντας εὐχαριστημένος, ρώτησε τὴν ὠμορφη Φλερὺ, πού τοῦ ἔγραφε ἐκεῖνα τὰ μὴ ραβασάκια:

— Μὰ γιὰ στάσου... πὼς κατάλαβες πὼς ἔγραφα μόνος μου τὰ γράμματα;

"Ἡ Μαντὸ ξέσπασε σ' ἕνα ἠχηρὸ γέλιο.

— Τί παιδί πού εἶσαι! τοῦ ἀπάντησε. Μιὰ φορὰ εἶχες ξεχάσει στὶς ἀπ' ἔξω τσέπες τοῦ σακκακιου σου —πού τὸ εἶχες ἀφήσει στὴν γκαρνταρόμπα —μαζὺ μ' ἕνα ραβασάκι

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ο ΒΙΚΤΩΡ ΟΥΓΚΩ ΚΙ' Ο ΚΟΥΡΕΥΣ ΤΟΥ

Μιά ημέρα φούργιας. "Όπου ένσκήπτει ό Ούγκώ. 'Η ξαφνική έμπνευσις. 'Ο Ούγκώ γράφει στά γεμάτα. Καί ό κουρεύς κάθεται σ'άναμμένα κάρβουνα. Πώς έξηφανίσθη ό κατάλογος τής πελατείας. 'Η άπελπισία του Μπρασιέ, κλπ. κλπ.

Ο Βίκτωρ Ούγκώ στά 1848 σύχναζε καθημερινώς σχεδόν στό κουρείο κάποιου Μπρασιέ.

Μιά μέρα ένας πελάτης καί φίλος του κουρέα τόν ρώτησε:

— "Ε, πώς πάν ή δουλειές σου;

— Πολύ καλά, φίλε μου, άπάντησε ό Μπρασιέ. Δέν μου μένει καθόλου καιρός από την άδιάκοπη έργασία καί σήμερα δέν ξέρω πώς θά τά καταφέρουν τά παιδιά, γιατί, όπως βλέπεις στον κατάλογο, έχουμε νά χτενίσουμε καμμιά σαρανταριά κυρίες. "Ας είνε καλά οί χοροί...

"Υστερα από λίγες μέρες ό πελάτης αυτός ξαναπέρασε από τό κουρείο του Μπρασιέ καί τόν ρώτησε:

— Πώς τά πήγες προχτές με τους πελάτες σου;

— "Άσε με, σέ παρακαλώ, μη μου ξαναμιλήσης γι' αυτό, φώναζε πεισματωμένος ό κουρεύς. Μόλις έχτένισα τις μισές κυρίες. "Εχασα τόσα χρήματα, κι' αυτό γιά τό χατήρι ένός τρελλού.

— Μίλα καλά. Δέ σέ καταλαβαίνω καθόλου. Ποιανού τρελλού;

— Του Ούγκώ.

— Του Ούγκώ; Καί γιατί άνακατεύεις στην ύπόθεσί σου τόν Ούγκώ; Τί σχέσις ύπάρχει μεταξύ του Ούγκώ καί των πελατών σου;

— "Υπάρχει καί μεγάλη μάλιστα. "Αν δέν πιστεύης, άκουσε καί θά καταλάβης. Μόλις έφυγες, λίγες στιγμές άργότερα, μπήκε στό κατάστημά μου ό Ούγκώ καί κάθησε σ' αυτή την πολυθρόνα. Τουββαλα, καθώς πάντα, την πετσέτα στό λαιμό, πήρα τό ψαλίδι κι' έτοιμαζόμουν νά του κόψω τά γένεια, καί αυτός με μιά άπότομη χειρονομία, κατέβασε τό χέρι μου λέγοντάς μου: «Περίμενε!» Κι' εϋθύς θγάζει ένα μολύθι από την τσέπη του γιλέκου του κι' αρχίζει νά ψάχνεται βιαστικά στις τσέπες του νά βρη χαρτί, αλλά δέν μπορούσε νά βρη πουθενά. Τέλος πάντων βλέπει ένα φύλλο πάνω σ' αυτό τό τραπέζι, τ' άρπάζει κι' αρχίζει γρήγορα νά γράφει. "Εγώ μ' όλη τή βία πού είχα — τί νάκανα; — τόν περίμενα. "Αλλά κείνος χωρίς νά με λογαριάζη άν ζω ή δέ ζω στον κόσμο, μουτζούρωνε όλοένα τό χαρτί καί κάπου-κάπου μόνο σταματούσε δαγκάνοντας τό μολύθι του.

— Γράφε όσο θέλεις, έλεγα μέσα μου, κι' άν μπορέσης νά τά ξαναδιαβάσης, θάσαι τυχερός. Τί μουτζούρες ήσαν εκείνες! Κι' ύστερα σου λένε πώς ό χριστιανός αυτός γράφει καλά!

Τέλος δέν κρατήθηκα καί του είπα γιά νά τόν κάνω νά

άπό την.. μυστηριώδη φίλη σου κι' ένα γράμμα, πού δέν είχες προφτάσει φαίνεται νά τό ρίξης στό ταχυδρομείο... "Ε, λοιπόν. "Ο γραφικός χαρακτήρας καί των δυό ήταν ό ίδιος. Κατάλαβα τότε άμέσως τό παιγνίδι σου καί, μά την άλήθεια, δοκίμασα μιά μεγάλη χαρά, γιατί είχα άρχίσει νά σέ συμπαθώ...

— "Αλήθεια; Έκανε ό Σαντιέ.

— "Ε, βέβαια. Δέν σου κρύβω μάλιστα ότι ζήλευα τρομερά αυτές πού σου... έγραφαν!

— Καί τώρα;

— Τώρα πειά δέν τις ζηλεύω... του άπάντησε ή Μαντό φλερύ. Τις εϋγνωμονώ μάλιστα, γιατί άν δέν ύπληρχαν αυτά τά ψεύτικα ραβασάκια, δέν θά βρίσκαμε, δίχως άλλο, την άληθινή άγάπη...

Κ' ή όμορφη Μαντό, κλείνοντας τά μάτια, του πρόσφερε τά χείλη της.

ΜΑΡΣΕΛ ΑΣΑΡ.

συνέλθη:

— Είμαι στους όρισμούς σου, κ. Ούγκώ.

— "Ενα λεπτό άκόμα καί τελείωσα, μου άποκριθηκε.

"Αλλά τό λεπτό δέν τελείωνε κι' εγώ στεκόμουν εκεί όρθός με τό ψαλίδι στό χέρι, κατακόκκινος από τή στενοχώρια μου. Αυτός όμως έξακολουθούσε τή δουλειά του έγραφε, σταματούσε, σήκωνε κάποτε ψηλά τά μάτια του σαν... σεληνιασμένος!

— Με συγχωρείτε, κύριε, του ξαναείπα, σήμερα έχω μεγάλη έργασία καί θιάζομαι.

— "Α! Βιάζεσαι; μου κάνει. Κι' εγώ θιάζομαι.

Κι' άνοιξε την πόρτα νά φύγη.

— Τό καπέλλο σας, κύριε, του φωνάζω. Ξεχάσατε τό καπέλλο σας.

— "Εχεις δίκη, μου είπε χαμογελώντας, τό λησμόνησα. Πήρε τό καπέλλο του κι' έφυγε χωρίς νά κόψη τά γένεια του.

— Παιδιά, μη χάνουμε λεπτό, φωνάζω τότε στους ύπαλλήλους μου. Θά πάτε άμέσως στά σπίτια πού θά σας στείλω εγώ. Κυττάξτε τόν κατάλογο. Μά πού είνε; Δέν άκούτε;

Πού τόν έβάλατε τόν κατάλογο;

— Κύριε, ήταν άπάνω στό τραπέζι, μου λέγει ένας μικρός ύπάλληλος.

— Είσαι βέβαιος γι' αυτό πού λές;

— Τόν έβαλα εγώ με τά χέρια μου.

— "Ω! συμφορά μου! Αυτό μου έλειπε άκόμα! "Επάνω στον κατάλόγό μου έγραφε ό Ούγκώ; Καί πήρε τόν κατάλόγό μου στην τσέπη του μαζί με τις μουτζούρες πού είχε γραμμένες πάνω του!

Καταλαβαίνεις τώρα, φίλε μου, πώς έχασα τόσους πελάτες μου;

— "Ησύχασε, καλέ μου Μπρασιέ, του λέει ό φίλος του πού ήταν άνθρωπος γραμματισμένος καί θαύμαζε πολύ τόν Ούγκώ. "Αν δέν θρισκόταν εκεί εκείνη τή στιγμή τό μικρό κομμάτι του χαρτιού, νάσαι βέβαιος πώς ή γαλλική ποίηση θάχανε τούς καλύτερους έσως στίχους της. "Ε-

κείνη την ημέρα έγινες, χωρίς καί σ' νά τό θέλης, ό έκτακτος συνεργάτης του Βίκτωρος Ούγκώ, κι' αυτό δέν είνε μικρό, νομίζω...

"Ο Βίκτωρ Ούγκώ ήταν πολύ γενναιόδωρος. Καθώς ήταν, λοιπόν έπόμενο, εϋνώρισε πολλές φορές τήν άχαριστία. Κάποτε συνάντησε στό δρόμο ένα φίλο του, στον όποιο είχε κάμει πολλές ευεργεσίες καί πού του είχε φερθή πολύ άχαριστα. "Ο φίλος του αυτός, μόλις τόν είδε, προχώρησε κατ' εϋθειαν έπάνω του, σ' νά μην είχε συμβή τίποτε, καί του έτεινε τό χέρι. "Ο Ούγκώ, θέλοντας νά τόν άποφύγη, έκαμε πώς δέν τόν άντελήφθη.

— Κύριε Ούγκώ, του φώναζε ό άχάριστος.

"Ο Ούγκώ γύρισε πρós τό μέρος του.

— Καλημέρα σας, κ. Ούγκώ.

— Καλημέρα σας.

— Γιατί δέν μου δίνετε τό χέρι σας;

— Τί νά τό κάμετε, άφού είνε... ά δ ε ι ο ; του άπάντησε σαρκαστικά ό Ούγκώ.